

Wiceprezes Rady Ministrów Minister Kultury i Dziedzictwa Narodowego

---

prof. dr hab. Piotr Gliński

DWIM-WA.550.12.2018.ZD
Warszawa, 21 czerwca 2023 r.

Strona postępowania administracyjnego:

Stowarzyszenie Autorów i Wydawców COPYRIGHT POLSKA
ul. Krupnicza 12/6, 31-123 Kraków
KRS 0000139675

Uczestnicy postępowania:

1. Polska Izba Komunikacji Elektronicznej
ul. Przemysłowa 30, 00-450 Warszawa
KRS 0000092274

2. Stowarzyszenie Dziennikarzy i Wydawców REPREPOL
ul. Foksal 3/5
00-366 Warszawa
KRS 0000173840

DECYZJA O ZMIANIE I CZĘŚCIOWYM COFNIĘCIU ZEZWOLENIA NA ZBIOROWE ZARZĄDZANIE PRAWAMI AUTORSKIMI - po ponownym rozpatrzeniu sprawy

Na podstawie art. 138 § 1 pkt 1 w zw. z art. 127 § 3 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2022 r., poz. 2000 z późn. zm.), po rozpatrzeniu wniosku Stowarzyszenia Autorów i Wydawców COPYRIGHT POLSKA z siedzibą w Krakowie z dnia 2 kwietnia 2021 r. (data wpływu: 08.04.2021 r.) o ponowne rozpatrzenie sprawy zakończonej decyzją Ministra Kultury, Dziedzictwa Narodowego i Sportu z dnia 8 marca 2021 r., znak: DWIM-WA.550.12.2018.JB, w przedmiocie zmiany i częściowego cofnięcia zezwolenia udzielonego ww. Stowarzyszeniu na zbiorowe zarządzanie prawami autorskimi – udzielonego decyzją Ministra Kultury i Sztuki z dnia 10 marca 2003 r., sygn. DP.WPA.024/509/02 (M.P. z 2004 r., Nr 18, poz. 322) – w której organ:

I. Cofnął zezwolenie w zakresie pól eksploatacji:

- 1) wprowadzanie do obrotu,
- 2) wprowadzanie do pamięci komputera,
- 3) najem,
- 4) użyczenie,

- 5) publiczne wykonanie,
- 6) publiczne odtwarzanie,
- 7) wystawianie,
- 8) wyświetlanie,
- 9) nadawanie,
- 10) reemitowanie,
- 11) publiczne udostępnianie utworu w taki sposób, aby każdy mógł mieć do niego dostęp w miejscu i w czasie przez siebie wybranym.

II. Zmienił zezwolenie w zakresie, w jakim konieczne było jego dostosowanie do nazw pól eksploatacji, określonych w art. 50 ustawy z dnia 4 lutego 1994 r. o prawie autorskim i prawach pokrewnych (Dz. U. z 2022 r., poz. 2509).

III. W związku z powyższym zezwoleniu nadano następujące jednolite brzmienie:

Stowarzyszeniu Autorów i Wydawców COPYRIGHT POLSKA z siedzibą w Krakowie udziela się zezwolenia na zbiorowe zarządzanie prawami autorskimi do utworów literackich, naukowych, publicystycznych i encyklopedycznych, w zakresie w jakim te prawa służą wydawcom, na następujących polach eksploatacji:

- 1) utrwalanie,
- 2) zwielokrotnianie.

Postanawiam

utrzymać w mocy decyzję Ministra Kultury, Dziedzictwa Narodowego i Sportu z dnia 8 marca 2021 r., znak: DWIM-WA.550.12.2018.JB o zmianie i częściowym cofnięciu zezwolenia udzielonego Stowarzyszeniu Autorów i Wydawców COPYRIGHT POLSKA na zbiorowe zarządzanie prawami autorskimi do utworów literackich, naukowych, publicystycznych i encyklopedycznych, w zakresie w jakim te prawa służą wydawcom.

UZASADNIENIE

Zaskarżoną decyzją z dnia 8 marca 2021 r. Minister Kultury, Dziedzictwa Narodowego i Sportu częściowo cofnął Stowarzyszeniu Autorów i Wydawców COPYRIGHT POLSKA (dalej: SAIW CP), w zakresie enumeratywnie wymienionych pól eksploatacji, zezwolenie na zbiorowe zarządzanie prawami autorskimi do utworów literackich, naukowych, publicystycznych i encyklopedycznych, w zakresie w jakim te prawa służą wydawcom, zmienił zezwolenie w zakresie, w jakim konieczne było jego dostosowanie do nazw pól eksploatacji, jak również nadał mu jednolite brzmienie.

Podstawą takiego działania organu były normy prawne wyrażone w treści art. 137 ust. 1 ustawy z dnia 15 czerwca 2018 r. o zbiorowym zarządzaniu prawami autorskimi

i prawami pokrewnymi (Dz. U. z 2018 r. poz. 1293, dalej: u.o.z.z.) oraz wynik przeprowadzonego postępowania przeglądowego, wszczętego z urzędu zawiadomieniem z dnia 22 listopada 2018 r., w zakresie zezwolenia udzielonego SAIW CP na zbiorowe zarządzanie prawami autorskimi, na podstawie decyzji Ministra Kultury z dnia 10 marca 2003 r., sygn. DP.WPA.024/509/02 (M.P. z 2004 r., Nr 18, poz. 322).

Należy bowiem zauważyć, iż ustawa o zbiorowym zarządzaniu prawami autorskimi i prawami pokrewnymi zobowiązała ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego do przeglądu udzielonych dotychczas zezwoleń na zbiorowe zarządzanie w celu ich dostosowania do aktualnego stanu prawnego oraz zakresu działalności faktycznie prowadzonej przez poszczególne organizacje zbiorowego zarządzania.

W trakcie prowadzonego postępowania administracyjnego ustalono, po szczegółowej analizie zgromadzonego materiału dowodowego, że SAIW CP wykonuje zbiorowe zarządzanie prawami autorskim na polach eksploatacji: utrwalanie i zwielokrotnianie, realizując podział i wypłatę na rzecz uprawnionych wydawców części opłat, o których mowa w art. 20 i 20¹ ustawy z dnia 4 lutego 1994 r. o prawie autorskim i prawach pokrewnych (Dz. U. z 2022 r., poz. 2509, dalej: ustawa pr. aut.). Podkreślono jednakże, że o ile podział i wypłata tych środków pozostaje w związku z zakresem zezwolenia danej organizacji, o tyle dokonywanie czynności samego poboru wynika nie z treści zezwolenia, ale z brzmienia rozporządzenia Ministra Kultury z dnia 2 czerwca 2003 r. w sprawie określenia kategorii urządzeń i nośników służących do utrwalania utworów oraz opłat od tych urządzeń i nośników z tytułu ich sprzedaży przez producentów i importerów (Dz. U. z 2003 r., Nr 105, poz. 991 z późn. zm.), które wskazuje z nazwy organizacje zbiorowego zarządzania umocowane do poboru opłat. Na pozostałych polach eksploatacji objętych treścią udzielonego zezwolenia z dnia 10 marca 2003 r., tj: wprowadzanie do obrotu, wprowadzanie do pamięci komputera, najem, użyczenie, publiczne wykonanie, publiczne odtwarzanie, wystawianie, wyświetlanie, nadawanie, reemitowanie oraz publiczne udostępnienie utworu w taki sposób, aby każdy mógł mieć do niego dostęp w miejscu i czasie przez siebie wybranym – SAIW CP nie ma zawartych żadnych umów licencyjnych ani umów o pobór wynagrodzenia.

Wskazano również, że dokonywanie przez organizację zbiorowego zarządzania czynności poboru, podziału i wypłaty środków z opłat reprograficznych, o których mowa w art. 20 i 20¹ ustawy pr. aut., nie może być uznane za wykonywanie przez SAIW CP zbiorowego zarządzania na polu eksploatacji: wprowadzanie do obrotu. Opłaty te kompensują bowiem straty podmiotów uprawnionych poniesione wskutek korzystania z utworów w ramach dozwolonego użytku prywatnego, o którym mowa w art. 23 ustawy pr. aut., który kopie wykonane na tej podstawie prawnej pozwala udostępniać jedynie w kręgu osób „*pozostających w związku osobistym, w szczególności pokrewieństwa, powinowactwa lub stosunku towarzyskiego*”, a więc nie „*udostępniane publicznie*” jak tego wymaga definicja pola eksploatacji „wprowadzanie do obrotu”, zawarta w art. 6 ust. 1 pkt 6 ustawy pr. aut.

Także dokonywanie przez SAIW CP podziału i wypłaty na rzecz uprawnionych wynagrodzeń za użyczenia biblioteczne, o których mowa w art. 28 ust. 4 ustawy pr. aut., nie

może być uznane za wykonywanie zbiorowego zarządzania na polu eksploatacji: użyczenie lub najem. Czynności te bowiem SAIW CP wykonuje na podstawie decyzji Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego, wydanej na podstawie art. 35¹ ust. 1 ustawy pr. aut., po rozstrzygnięciu konkursu, o którym mowa w art. 35² ust. 2 ww. ustawy. Powołane przepisy pr. aut. wymagają jedynie, aby organizacja wyznaczona zarządzała prawami autorskimi, bez względu na pola eksploatacji zawarte w treści zezwolenia.

Z przedmiotową decyzją nie zgodziło się SAIW CP, które złożyło w tut. organie wnioski o ponowne rozpatrzenie sprawy, żądając uchylecia wydanej decyzji oraz wydanie decyzji o zmianie i częściowym cofnięciu zezwolenia na zbiorowe zarządzanie prawami autorskimi zgodnie z wnioskiem SAIW CP z dnia 14 grudnia 2018 r. W sytuacji, gdyby Minister Kultury i Dziedzictwa Narodowego nie widział podstaw do działania zgodnie z ww. wnioskiem, SAIW CP wniosło o wydanie decyzji utrzymującej zezwolenie SAIW CP w mocy na polach eksploatacji: utrwalanie, zwielokrotnianie, wprowadzanie do obrotu, najem, użyczenie oraz publiczne udostępnienie utworu w taki sposób, aby każdy mógł mieć do niego dostęp w miejscu i w czasie przez siebie wybranym.

Zaskarżonej decyzji zarzucono naruszenie:

1. przepisów prawa materialnego, tj. art. 3 pkt 1 w zw. z art. 137 ust. 1 oraz art. 9 ust. 1 pkt 2 u.o.z.z. – w wyniku niezastosowania przepisów określających w sposób otwarty katalog czynności składających się na pojęcie zbiorowego zarządzania, którego wykonywanie wymaga zezwolenia. Uznano w związku z tym, że SAIW CP nie wykonuje zbiorowego zarządzania na polach eksploatacji innych niż: utrwalanie i zwielokrotnianie;
2. przepisów prawa materialnego w postaci niewłaściwego zastosowania art. 4 ust. 1 w zw. z art. 6 ust. 1 u.o.z.z., stanowiących, że organizacje zbiorowego zarządzania działają wyłącznie w zakresie i na podstawie udzielonego zezwolenia – w wyniku niezastosowania tych przepisów błędnie przyjęto, że organizacja zbiorowego zarządzania może wykonywać zbiorowe zarządzanie w całkowitym oderwaniu od treści swojego zezwolenia, np. na podstawie wskazania wynikającego z rozporządzenia wykonawczego lub jednostkowego rozstrzygnięcia w postaci wyniku konkursu przeprowadzonego przez Ministra, co skutkowało cofnięciem zezwolenia na polu eksploatacji: użyczenie;
3. art. 6 i art. 7 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego – dalej: kpa, przez niezastosowanie przepisów prawa materialnego (u.o.z.z.) obowiązujących w dacie wydania decyzji, co skutkowało uznaniem, że SAIW CP nie wykonuje zbiorowego zarządzania na polach eksploatacji innych niż: utrwalanie i zwielokrotnianie;
4. art. 7 w zw. z art. 75 § 1 kpa, art. 77 § 1 kpa, art. 77 § 4 kpa, art. 78 § 1 kpa i art. 80 kpa przez brak wyczerpującego zgromadzenia i rzetelnego oraz wszechstronnego rozpatrzenia materiału dowodowego niezbędnego do określenia zakresu działalności SAIW CP w zakresie zbiorowego zarządzania oraz pominięcie okoliczności mających znaczenie dla sprawy, co skutkowało błędnym (błąd w ustaleniach faktycznych) przyjęciem, że SAIW CP nie wykonuje zbiorowego zarządzania na innych polach eksploatacji niż utrwalanie i zwielokrotnianie oraz – w efekcie tego błędnego ustalenia – cofnięciem zezwolenia na polach eksploatacji:

wprowadzenie do obrotu, użyczenie, najem oraz publiczne udostępnianie utworu w taki sposób, aby każdy mógł mieć do niego dostęp w miejscu i czasie przez siebie wybranym;

5. art. 80 § 1 kpa, tj. wyrażonej w nim zasady swobodnej oceny dowodów, przez błędne i nie mające oparcia w zebranych materiale dowodowym potraktowanie skali wykonywania zbiorowego zarządzania na polach objętych umowami o zbiorowe zarządzanie zawieranymi przez SAIW CP jako nieznaczej, co skutkowało wadliwym cofnięciem zezwolenia na wskazanych wyżej polach eksploatacji;
6. art. 7a § 1 w zw. z art. 8a § 1 kpa przez zinterpretowanie wątpliwości co do stanu faktycznego sprawy, nieustalonego prawidłowo przez organ I instancji, na niekorzyść SAIW CP, co stanowiło oczywiste naruszenie zasady pierwszeństwa słusznego interesu strony, a w rezultacie doprowadziło do wadliwego cofnięcia zezwolenia na ww. polach eksploatacji;
7. art. 8 § 1 kpa przez naruszenie zasady bezstronności organu administracji, zasady równego traktowania oraz zasady pogłębiania zaufania stron do organu władzy publicznej ze względu na ocenę prawną w przypadku SAIW CP okoliczności faktycznych, takich jak podjęte działania przygotowawcze do zawierania umów o korzystanie z utworów, odmienną niż ocena tych samych okoliczności w przypadku innych organizacji zbiorowego zarządzania, co skutkowało cofnięciem zezwolenia na ww. polach eksploatacji;
8. art. 11 w zw. z art. 107 § 3 kpa poprzez naruszenie zasady wyjaśnienia sprawy, w szczególności polegające na braku wyjaśnienia podstawy faktycznej decyzji w części dotyczącej cofnięcia zezwolenia na ww. polach eksploatacji,
9. art. 7 kpa polegające na nieuwzględnieniu przez organ przy jej wydaniu przesłanek interesu społecznego i słusznego interesu obywateli jako istotnych do określenia przyszłych negatywnych społecznych skutków cofnięcia zezwolenia SAIW CP na polu eksploatacji publiczne udostępnianie utworu w taki sposób, aby każdy mógł mieć do niego dostęp w miejscu i czasie przez siebie wybranym.

W uzasadnieniu złożonego wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy rozwinięto zarzuty przedstawione wcześniej i podniesiono, m.in., iż poprzez zawężające rozumienie pojęcia zbiorowego zarządzania Minister niezasadnie pozbawił SAIW CP zezwolenia na polach eksploatacji: wprowadzanie do obrotu, użyczenie, najem oraz publiczne udostępnianie utworu w taki sposób, aby każdy mógł mieć do niego dostęp w miejscu i czasie przez siebie wybranym. Wskazano, iż działalność Stowarzyszenia na polu eksploatacji użyczenie, jest znana Ministrowi z urzędu i polega na poborze (na podstawie podpisywanej co roku umowy z Ministrem), podziale i wypłacie między uprawnionych wynagrodzenia za użyczenia egzemplarzy utworów wyrażonych słowem przez biblioteki publiczne (*public lending right*, tzw. PLR) w granicach wynikających z art. 35¹ – 35⁴ pr. aut. Stowarzyszenie zostało przez Ministra wybrane do obsługi systemu wynagrodzeń w latach 2016-2020 i ponownie wygrało postępowanie konkursowe na lata 2021-2025. SAIW CP pozostaje jedyną organizacją zbiorowego zarządzania prawami do utworów słownych, która faktycznie i w dużej skali wykonuje zbiorowe zarządzanie w tym zakresie, a postępowanie konkursowe na lata 2021-2025 zostało rozstrzygnięte w tej samej dacie, w której wydano zaskarżoną decyzję.

Z kolei w przypadku pól eksploatacji: wprowadzanie do obrotu, najem, publiczne udostępnianie utworu w taki sposób, aby każdy mógł mieć do niego dostęp w miejscu i czasie przez siebie wybranym, SAIW CP wykonuje działalność zarówno polegającą na obejmowaniu praw w zbiorowe zarządzanie, jak i na zawieraniu umów o reprezentacji z zagranicznymi organizacjami zbiorowego zarządzania. Okoliczności istotne dla rozstrzygnięcia sprawy były podnoszone w pismach Stowarzyszenia formułowanych w toku niniejszego postępowania oraz znane są organowi z urzędu w oparciu o treść sprawozdań SAIW CP z działalności, które są składane co roku Ministrowi wraz z załącznikami.

Dalej SAIW CP wskazało, iż zgodnie z art. art. 4 ust. 1 i 6 ust.1 u.o.z.z., zbiorowe zarządzanie może być wykonywane wyłącznie w zakresie udzielonego zezwolenia. Nie można tym samym wykonywać zbiorowego zarządzania poza zakresem zezwolenia danej organizacji na podstawie np. rozstrzygnięcia danego konkursu ogłoszonego przez Ministra lub wskazania organizacji do poboru opłat zawartego w przepisach rozporządzenia.

Zaskarżona decyzja, zdaniem Skarżącego, nie odnosi się w jakikolwiek sposób do argumentów podnoszonych przez Stowarzyszenie co do planowanego rozwoju działań w zakresie zbiorowego zarządzania odnoszących się do utworów niedostępnych w obrocie handlowym i ich nie weryfikuje. Decyzja nie odnosi się także do zakresu i charakteru umów o reprezentacji i o zbiorowe zarządzanie zawartych przez SAIW CP z uprawnionymi i z zagranicznymi organizacjami zbiorowego zarządzania, a także pomija pola eksploatacji, które umowy te obejmują. Zakres tych umów wynika z wzorów umów załączonych do sprawozdań SAIW CP z działalności za lata 2016-2019, które są znane organowi z urzędu, jak również zostały dołączone do wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy.

W ocenie SAIW CP organ, wydając decyzję w niniejszej sprawie, miał wątpliwości co do treści i wykładni przepisów prawa materialnego (ustawy o zbiorowym zarządzaniu), zwłaszcza co do zakresu przepisów definiujących zbiorowe zarządzanie, a przy wydawaniu decyzji nie wziął pod uwagę dyrektywy wykładni na korzyść strony zawartej w art. 7a § 1 kpa. Następnie, w zakresie postępowania dowodowego, jeżeli organ napotkał na trudności dowodowe, których - w swojej ocenie - nie mógł rozwiązać w drodze postępowania dowodowego, winien po przeprowadzeniu kompletnego postępowania dowodowego zgodnie z jego zasadami zawartymi w kpa posłużyć się jasno wyrażoną w art. 81a § 1 kpa zasadą rozstrzygnięcia wątpliwości faktycznych na korzyść stron.

Co do naruszenia w niniejszej sprawie wynikającej z art. 8 kpa zasady bezstronności i zasady równego traktowania SAIW CP wskazało na rozstrzygnięcie, które zapadło w postępowaniu dotyczącym zezwolenia innej organizacji zbiorowego zarządzania - Stowarzyszenia Dziennikarzy i Wydawców Repopol, którego uczestnikiem było SAIW CP. Postępowanie to zakończyło się wydaniem decyzji utrzymującej zezwolenie tej organizacji w mocy w znacznej części, w tym m.in. na polach eksploatacji: użyczenie, najem oraz wprowadzanie do obrotu. Z materiału dowodowego tamtej sprawy nie wynikało zawieranie przez SDiW Repopol umów o korzystanie z utworów z użytkownikami na polach eksploatacji: najem i użyczenie, a jedynie deklarowana chęć podjęcia zbiorowego zarządzania w przyszłości.

Podniesiono nadto, iż uwzględnienie przesłanek interesu społecznego i słusznego interesu obywateli jest dodatkowym argumentem przemawiającym za odmienną oceną aktywności SAIW CP na polu eksploatacji: publiczne udostępnianie utworów w taki sposób, aby każdy mógł mieć do niego dostęp w miejscu i czasie przez siebie wybranym. Pozbawienie SAIW CP zezwolenia w tym zakresie w praktyce będzie wiązało się z pozbawieniem reprezentowanych przez Stowarzyszenie wydawców kategorii utworów objętych zezwoleniem Stowarzyszenia możliwości licencjonowania - za pośrednictwem organizacji zbiorowego zarządzania - utworów *out-of-commerce* (OOC), niedostępnych w obrocie handlowym. W konsekwencji - na podstawie dyrektywy DSM - korzystanie z tych utworów musiałyby odbywać się na zasadzie dozwolonego użytku. Oznacza to, że uprawnieni - ze względu na decyzję organu - będą w praktyce pozbawieni możliwości wykonywania swoich praw majątkowych, których ochrona jest gwarantowana m.in. w Konstytucji RP oraz w wiążących RP umowach międzynarodowych.

Po analizie całości kształtu materiału zgromadzonego w sprawie, argumentów podniesionych we wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy oraz obowiązujących w sprawie przepisów prawa organ stwierdził, co następuje:

Zgodnie z art. 137 ust. 1 u.o.z.z., w terminie 6 miesięcy od dnia wejścia w życie tej ustawy minister z urzędu wszczyna postępowanie administracyjne w celu:

- 1) cofnięcia zezwolenia w zakresie, w jakim:
  - a) w toku dotychczasowej działalności organizacja zbiorowego zarządzania prawami autorskimi lub prawami pokrewnymi na danym polu eksploatacji nie podjęła zbiorowego zarządzania prawami autorskimi lub prawami pokrewnymi lub wykonywała zbiorowe zarządzanie na danym polu eksploatacji w niewielkiej skali,
  - b) w odniesieniu do określonego rodzaju utworów lub przedmiotów praw pokrewnych nie istnieje potrzeba zbiorowego zarządzania prawami autorskimi lub prawami pokrewnymi na danym polu eksploatacji;
- 2) zmiany zezwolenia w zakresie, w jakim konieczne jest jego dostosowanie do nazw pól eksploatacji, określonych w art. 50 ustawy pr. aut.

SAiW CP jest organizacją zbiorowego zarządzania prawami autorskimi, która na podstawie zezwolenia udzielonego decyzją Ministra Kultury z dnia 10 marca 2003 r., sygn. DP.WPA.024/509/02 (M. P. z 2004 r. Nr 18, poz. 322) zarządza prawami autorskimi do utworów literackich, naukowych, publicystycznych i encyklopedycznych w zakresie, w jakim prawa te służą wydawcom, na następujących polach eksploatacji:

- 1) utrwalanie,
- 2) zwielokrotnianie określoną techniką, w tym techniką drukarską, reprograficzną, zapisu magnetycznego oraz techniką cyfrową,
- 3) wprowadzanie do obrotu,
- 4) wprowadzanie do pamięci komputera,
- 5) najem,
- 6) użyczenie,
- 7) publiczne wykonanie,
- 8) publiczne odtwarzanie,
- 9) wystawianie,

- 10) wyświetlanie,
- 11) nadawanie,
- 12) reemitowanie,
- 13) publiczne udostępnienie utworu w taki sposób, aby każdy mógł mieć do niego dostęp w miejscu i czasie przez siebie wybranym.

Skarżona decyzja wydana została w wyniku wszczętego na podstawie powołanego wyżej art. 137 ust. 1 u.o.z.z. postępowania, w którym ustalono, iż SAIW CP dokonuje podziału i wypłaty na rzecz uprawnionych wydawców części opłat, o których mowa w art. 20 i 20¹ ustawy pr. aut., które są m.in. kompensatą strat ponoszonych przez podmioty uprawnione wskutek korzystania z utworów w ramach dozwolonego użytku osobistego, przede wszystkim poprzez ich utrwalenie i/lub zwielokrotnianie. Powyższe pozwala przyjąć, iż na polach eksploatacji: utrwalanie i zwielokrotnianie, SAIW CP wykonuje zbiorowe zarządzanie.

SAiW CP realizował również w okresie 2016-2020 zadanie wypłaty na rzecz uprawnionych wynagrodzeń za użyczenia biblioteczne (*public lending right*, tzw. PLR), o którym mowa w art. 28 ust. 4 ustawy pr. aut., na podstawie stosownej decyzji Ministra wydanej na podstawie art. 35¹ ust. 1 ww. ustawy. Minister ma także wiedzę z urzędu, iż SAIW CP ponownie wygrało postępowanie konkursowe na lata 2021- 2025 w zakresie realizacji wypłat na rzecz uprawnionych wynagrodzeń za użyczenia biblioteczne.

W tym miejscu stwierdzić należy, podtrzymując stanowisko Organu wyrażone w zaskarżonej decyzji, iż o ile podział i wypłata środków, o których mowa w art. 20 i 20¹ ustawy pr. aut., pozostaje w związku z zakresem zezwolenia danej organizacji, o tyle dokonywanie czynności samego poboru wynika nie z treści zezwolenia, ale z brzmienia rozporządzenia Ministra Kultury z dnia 2 czerwca 2003 r. w sprawie określenia kategorii urządzeń i nośników służących do utrwalania utworów oraz opłat od tych urządzeń i nośników z tytułu ich sprzedaży przez producentów i importerów (Dz. U. poz. 991, z 2008 r. poz. 1599 oraz z 2011 r. poz. 616), które wskazuje z nazwy organizacje zbiorowego zarządzania umocowane do poboru opłat. Zawarte w art. 20 ust. 5 ustawy pr. aut. upoważnienie do wydania rozporządzenia nie zawiera wytycznej, aby umocowanie do poboru opłat było w jakikolwiek sposób powiązane z zakresem zezwolenia danej organizacji. Wymogiem jest jedynie, aby organizacja wyznaczona miała status organizacji zbiorowego zarządzania prawami autorskimi lub prawami pokrewnymi. Tym samym pobór opłat na podstawie tego szczególnego rodzaju umocowania w rozporządzeniu nie może być okolicznością przesądzającą o wykonywaniu zbiorowego zarządzania na konkretnym polu eksploatacji.

Powyższe dotyczy także zadania podziału i wypłaty na rzecz uprawnionych wynagrodzeń za użyczenia biblioteczne, o których mowa w art. 28 ust. 4 ustawy pr. aut. Czynności te SAIW CP wykonuje bowiem na podstawie decyzji Ministra wydanej na podstawie art. 35¹ ust. 1 ww. ustawy, po rozstrzygnięciu konkursu, o którym mowa w art. 35¹ ust. 2 tej ustawy. Przepisy te wymagają jedynie, aby organizacja wyznaczona zarządzała prawami autorskimi, bez względu na pola eksploatacji zawarte w zezwoleniu danej

organizacji. Wykonywanie omawianego zadania przez SAIW CP nie można zatem uznać za wykonywanie zbiorowego zarządzania na polach eksploatacji: użyczenie czy najem.

Poza sporem pozostają również ustalenia, iż w zakresie pól eksploatacji, na których SAIW CP zostało cofnięte zezwolenie – w zakresie zarządu prawami autorskimi do utworów literackich, naukowych, publicystycznych i encyklopedycznych, w zakresie w jakim te prawa służą wydawcom – nie zostały zawarte umowy licencyjne ani umowy o pobór wynagrodzeń. Działalność SAIW CP ograniczała się jedynie do zawierania w zakresie niektórych z cofniętych pól eksploatacji umów o zbiorowe zarządzanie, w tym umów o reprezentacji z zagranicznymi organizacjami zbiorowego zarządzania, jak również podejmowaniem „działań przygotowawczych” do licencjonowania.

Powyższe SAIW CP potwierdza zresztą we wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy konstatując, iż w przypadku pól eksploatacji: wprowadzanie do obrotu, najem, publiczne udostępnianie utworu w taki sposób, aby każdy mógł mieć do niego dostęp w miejscu i czasie przez siebie wybranym wykonuje działalność polegającą na obejmowaniu praw w zbiorowe zarządzanie jak i na zawieraniu umów o reprezentacji z zagranicznymi organizacjami zbiorowego zarządzania.

Zarzuty poniesione we wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy nie zasługują na uwzględnienie, gdyż organ w istocie wnikliwie i zasadnie, na podstawie całokształtu zgromadzonego materiału dowodowego znanego Stronie – w tym informacji i dowodów posiadanych przez Organ z urzędu, a dotyczących rzeczywistego wykonywania przez SAIW CP zbiorowego zarządu prawami autorskimi na polach eksploatacji objętych zezwoleniem, i znanych Stronie – ocenił stan faktyczny sprawy, a wysnutym wnioskiem nie sposób zarzucić dowolności.

Zgodnie art. 3 pkt 1 u.o.z.z., przez zbiorowe zarządzanie prawami autorskimi lub prawami pokrewnymi należy rozumieć działalność polegającą na wykonywaniu praw autorskich lub praw pokrewnych dla zbiorowej korzyści uprawnionych przez dokonywanie takich czynności, jak:

- a) obejmowanie praw w zbiorowy zarząd,
- b) zawieranie umów o korzystanie z utworów lub przedmiotów praw pokrewnych lub pobór wynagrodzenia za takie korzystanie,
- c) pobór, podział i wypłata przychodów z praw,
- d) monitorowanie korzystania z utworów lub przedmiotów praw pokrewnych przez użytkowników,
- e) dochodzenie ochrony praw autorskich lub praw pokrewnych,
- f) wykonywanie innych uprawnień i obowiązków organizacji zbiorowego zarządzania prawami autorskimi lub prawami pokrewnymi wynikających z niniejszej ustawy oraz ustawy prawie autorskim i prawach pokrewnych.

W dyrektywie Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/26/UE z dnia 26 lutego 2014 r. *w sprawie zbiorowego zarządzania prawami autorskimi i prawami pokrewnymi oraz udzielania licencji wieloterytorialnych dotyczących praw do utworów muzycznych do*

korzystania online na rynku wewnętrznym, brak jest definicji zbiorowego zarządzania prawami autorskimi jako takiego, której odpowiednikiem byłaby definicja z polskiej ustawy. W zdaniu trzecim motywu 2 dyrektywy 2014/26/UE wskazano, iż „zarządzanie prawami autorskimi i prawami pokrewnymi obejmuje udzielanie licencji użytkownikom, kontrolowanie użytkowników, monitorowanie korzystania z praw, egzekwowanie praw autorskich i praw pokrewnych, pobieranie przychodów z praw z tytułu ich eksploatacji oraz podział między podmiotami uprawnionymi należnych im kwot”. Jak wynika z powyższego, działania składające się na zarządzanie prawami autorskimi w ujęciu ustawy o zbiorowym zarządzaniu prawami autorskimi i prawami pokrewnymi oraz dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/26/UE w dużej mierze się pokrywają. Różnica polega przede wszystkim na tym, że dyrektywa określa zarządzanie prawami autorskimi generalnie, natomiast przepis polskiej ustawy definiuje zarządzanie zbiorowe.

Podkreślenia wymaga, na co wskazuje także doktryna prawa autorskiego, iż wylczenie czynności składających się na zbiorowe zarządzanie zawartych w powołanej ustawie o zbiorowym zarządzaniu jest szersze od definicji tego pojęcia zawartej w dyrektywie 2014/26/UE. Polska ustawa zawiera bowiem dwie funkcje nieobecne w motywie 2 dyrektywy 2014/26/UE, tj. obejmowanie praw w zbiorowy zarząd oraz wykonywanie „innych praw i obowiązków” przewidzianych w ustawie o zbiorowym zarządzaniu prawami autorskimi i prawami pokrewnymi oraz w ustawie o prawie autorskim i prawach pokrewnych. W doktrynie wskazuje się również, że zawieranie umów o korzystanie z utworów stanowi bardzo znaczącą część wykonywania praw autorskich przez organizacje zarządzania zbiorowego, gdyż od zawarcia takiej umowy i od jej prawidłowości zależy legalność korzystania z utworu.

Z powyższej analizy pojęcia „zbiorowego zarządzania” prawami autorskimi i pokrewnymi wynika, że obejmowanie tych praw w zarząd - na podstawie umów zawartych z twórcami/wydawcami (uprawnionymi) - stanowi nabycie przez organizację zbiorowego zarządzania tytułu prawnego do dokonywania pozostałych czynności prawnych, przykładowo wymienionych w art. 3 pkt 1 u.o.z. Owo „objęcie w zarząd” jest więc zaledwie pierwszą z koniecznych czynności prawnych i samo w sobie nie stanowi jeszcze wykonywania przez organizację zbiorowego zarządzania prawami autorskimi lub prawami pokrewnymi dla zbiorowej korzyści uprawnionych. Dopiero bowiem w momencie, gdy uprawniona organizacja zbiorowego zarządzania dokona na podstawie umów zawartych z autorami jednej z pozostałych czynności prawnych, upoważniających podmioty trzecie do korzystania z utworów na określonym polu eksploatacji, mamy do czynienia z rzeczywistym zarządzaniem prawami autorskimi lub prawami pokrewnymi.

Zawieranie umów o korzystanie z utworów, czyli umów licencyjnych, stanowi – co należy jeszcze raz podkreślić – bardzo istotny, jeżeli nie podstawowy, wycinek wykonywania praw autorskich przez organizacje zbiorowego zarządzania dla zbiorowej korzyści uprawnionych. Od zawarcia takiej umowy i od jej prawidłowości zależy bowiem legalność korzystania z utworu, a sankcje za takie korzystanie bez zezwolenia są w ustawie o prawie autorskim i prawach pokrewnych bardzo surowe (odpowiedzialność cywilna i karna).

Z definicji zawartych w art. 6 pkt 1 ppkt 1-9 ustawy pr. aut. wynika, iż rozporządzenie prawami autorskimi i pokrewnymi polega na podejmowaniu dodatkowych czynności prawnych przez samego autora lub organizację zarządzającą jego prawami (na podstawie umowy o objęcie w zarząd) w celu osiągnięciu oznaczonego skutku prawnego. Opublikowanie utworu wymaga więc jego zwielokrotnienia i udostępnienia publicznego - za zezwoleniem twórcy. Tym samym autor lub zarządzający jego prawami muszą zawrzeć umowę z podmiotem trzecim, zawierającą takie zezwolenie na publikację. Podobnie, utworem rozpowszechnionym jest taki utwór, który za zezwoleniem twórcy został w jakikolwiek sposób udostępniony publicznie. Legalne nadawanie utworu (a więc jego rozpowszechnianie drogą emisji radiowej lub telewizyjnej, prowadzonej w sposób bezprzewodowy naziemny lub satelitalny lub w sposób przewodowy) również wymaga zgody autora, wyrażonej w stosownej umowie zawartej przez niego lub organizację zarządzającą jego prawami. Podmiot trzeci zamierzający wprowadzić utwór do obrotu przez publiczne udostępnienie jego oryginału albo egzemplarzy drogą przeniesienia ich własności również musi dysponować stosowną zgodą autora lub organizacji zarządzającej jego prawami. Przekazanie do ograniczonego czasowo korzystania w celu bezpośredniego lub pośredniego uzyskania korzyści majątkowej (najem egzemplarzy utworu) jest również czynnością prawną dokonywaną przez autora lub organizację zbiorowego zarządzania.

Jak wynika z powołanych przepisów prawa, aby można było uznać, że organizacja zbiorowego zarządzania rzeczywiście zarządza w imieniu autora jego prawami autorskimi, nie jest wystarczające samo uzyskanie tytułu prawnego do takiego działania. Wymagane jest bowiem, aby ta organizacja dokonywała w imieniu i na rzecz autora czynności prawnych rozporządzających prawami autorskimi i pokrewnymi z osobami trzecimi, polegającymi przede wszystkim na zawarciu umów licencyjnych z użytkownikami.

SAiW CP w dotychczasowej swojej działalności, w ramach zbiorowego zarządzania prawami autorskimi do utworów literackich, naukowych, publicystycznych i encyklopedycznych, w zakresie w jakim te prawa służą wydawcom – mimo prowadzenia działalności jako organizacja zbiorowego zarządzania od 2003 r. na podstawie tej samej i nigdy nie zmienianej decyzji z dnia 10 marca 2003 r. – nie podjęła rzeczywistego zbiorowego zarządzania na polach eksploatacji: wprowadzanie do obrotu, wprowadzanie do pamięci komputera, najem, użyczenie, publiczne wykonanie, publiczne odtwarzanie, wystawianie, wyświetlanie, nadawanie, reemitowanie oraz publiczne udostępnienie utworu w taki sposób, aby każdy mógł mieć do niego dostęp w miejscu i czasie przez siebie wybranym. Powyższe musi zostać ocenione jako faktyczne niepodjęcie zbiorowego zarządu w tym zakresie, co implikuje konieczność cofnięcia zezwolenia na tych polach eksploatacji.

Podkreślić tym samym należy, iż na podstawie całokształtu materiału dowodowego zgromadzonego w niniejszej sprawie – ocenionego zgodnie z regułami wynikającymi z art. 80 kpa na podstawie ustalonego stanu faktycznego, który nie budzi wątpliwości, oraz po analizie prawnej pojęcia „zbiorowego zarządzania” – organ, ponownie rozpatrując sprawę, właściwie i mając ku temu uzasadnione podstawy ocenił, że SAiW CP nie prowadzi zbiorowego zarządzania prawami autorskimi do utworów literackich, naukowych, publicystycznych i encyklopedycznych, w zakresie w jakim te prawa służą wydawcom na cofniętych polach eksploatacji, a w szczególności na polach eksploatacji: wprowadzanie do obrotu, najem,

użyczenie oraz publiczne udostępnianie utworu w taki sposób, aby każdy mógł mieć do niego dostęp w miejscu i w czasie przez siebie wybranym, co uzasadniało cofnięcie przez Ministra zezwolenia w zakresie tych pól eksploatacji. Niezawarcie bowiem umów z użytkownikami na eksploatację tych praw na wymienionych wyżej polach eksploatacji, a jedynie uzyskanie przez SAIW CP tytułu prawnego do sprawowania zbiorowego zarządu, świadczy o faktycznym niepodjęciu zbiorowego zarządu w tym zakresie, co stanowi podstawę do cofnięcia zezwolenia zgodnie z art. 137 ust. 1 pkt 1 lit. a u.o.z.z.

Powyższe prowadzi do wniosku, iż zarzut naruszenia przez Organ przepisów art. 7, 77, 78 i 80 kpa jest nieuzasadniony. Co więcej, załączone do wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy kopie dokumentów nie są dowodem na okoliczność faktycznego (rzeczywistego) sprawowania zarządu prawami autorskimi na tych polach eksploatacji, na których zezwolenie zostało cofnięte. Ocena taka jest jak najbardziej uprawniona i logicznie uzasadniona. Organ nie ma również obowiązku i nie jest to jego rolą – w sytuacji, kiedy dokonuje przeglądu zezwoleń na podstawie art. 137 ust. 1 u.o.z.z. – badać, czy cofając zezwolenie na danym polu eksploatacji doprowadzi to w przyszłości do negatywnych społecznych skutków. Jedynymi bowiem kryteriami cofnięcia w danym zakresie zezwolenia jest stwierdzenie, że:

- w toku dotychczasowej działalności organizacja zbiorowego zarządzania prawami autorskimi lub prawami pokrewnymi na danym polu eksploatacji nie podjęła zbiorowego zarządzania prawami autorskimi lub prawami pokrewnymi lub wykonywała zbiorowe zarządzanie na danym polu eksploatacji w niewielkiej skali,
- w odniesieniu do określonego rodzaju utworów lub przedmiotów praw pokrewnych nie istnieje potrzeba zbiorowego zarządzania prawami autorskimi lub prawami pokrewnymi na danym polu eksploatacji.

Nie zasługuje na uwzględnienie zarzut naruszenia art. 8 § 1 kpa przez naruszenie zasady bezstronności organu administracji, zasady równego traktowania oraz zasady pogłębiania zaufania stron do organu władzy publicznej ze względu na ocenę prawną w przypadku SAIW CP okoliczności faktycznych, takich jak podjęte działania przygotowawcze do zawierania umów o korzystanie z utworów, odmienną niż ocena tych samych okoliczności w przypadku innych organizacji zbiorowego zarządzania, co skutkowało cofnięciem zezwolenia na polach eksploatacji: wprowadzanie do obrotu, najem, użyczenie oraz publiczne udostępnianie utworu w taki sposób, aby każdy mógł mieć do niego dostęp w miejscu i w czasie przez siebie wybranym. Wyjaśnić tutaj trzeba, iż art. 8 § 1 kpa dotyczy prowadzenia postępowania w sposób budzący zaufanie jego uczestników do władzy publicznej. Organ ma kierować się przy tym zasadami proporcjonalności, bezstronności i równego traktowania. Przepis ten zakłada określony obowiązek w odniesieniu do konkretnego, zawisłego przed organem postępowania, a nie odnosi się do różnych postępowań o zbliżonym lub nawet analogicznym charakterze prawnym, prowadzonych przez organ. Takiej sytuacji dotyczyć może art. 8 § 2 kpa, ale fakt, że Minister podejmuje odmienne rozstrzygnięcia w różnych sprawach innych niż SAIW CP podmiotów, nie przesądza sam w sobie, że bez uzasadnionej przyczyny odstępuje od utrwalonej praktyki rozstrzygania spraw, zwłaszcza w takim samym stanie faktycznym i prawnym.

Niezasadny jest też zarzut naruszenia art. 11 w zw. z art. 107 § 3 kpa, w szczególności poprzez niewyjaśnienie podstawy faktycznej decyzji w części dotyczącej cofnięcia zezwolenia na wymienionych bezpośrednio wyżej 4 polach eksploatacji. Okoliczność niepodzielania przez SAIW CP subsumpcji prawnej stanu faktycznego dokonanej w postępowaniu przez Ministra nie świadczy o braku w decyzji uzasadnienia faktycznego lub prawnego. Tym bardziej, iż Organ w decyzji wyjaśnił i wskazał na niezawarcie przez SAIW CP umów z użytkownikami na eksploatację tych praw na polach eksploatacji, na których zezwolenie zostało cofnięte.

Również zarzut naruszenia art. 7 kpa poprzez nieuwzględnienie przy wydawaniu decyzji „interesu społecznego” i „słusznego interesu obywateli” nie może się ostać. Uwzględnienie owego interesu społecznego mogłoby bowiem nastąpić, gdyby SAIW CP – poza objęciem praw w zarząd lub podjęciem „działań przygotowawczych” do licencjonowania - wykazało, że na polach eksploatacji, w których zezwolenie zostało mu cofnięte, rzeczywiście taki zarząd wykonuje i ma zarówno faktyczną jak i prawną możliwość zaspokojenia oczekiwań społecznych w zakresie dostępu do utworów. Skoro jednak z dowodów zgromadzonych w sprawie wynika, że SAIW CP wykonuje zarząd tylko na polach eksploatacji utrwalanie i zwielokrotnianie (co zostało ujęte w zmienionym zezwoleniu), to na dzień wydania decyzji nie ma podstaw do przyjęcia, że interes społeczny ucierpi w pozostałym zakresie.

W świetle powyższego należy jeszcze raz pokreślić, że nie znajdują uzasadnienia zarzuty stawiane przez SAIW CP we wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy, skoro zostało ustalone, że nie zostało przez organizację zbiorowego zarządzania podjęte zbiorowe zarządzanie prawami autorskimi do utworów literackich, naukowych, publicystycznych i encyklopedycznych, w zakresie w jakim te prawa służą wydawcom, na polach eksploatacji na których zezwolenie zostało cofnięte, w tym w szczególności na polach eksploatacji: wprowadzanie do obrotu, najem, użyczenie oraz publiczne udostępnianie utworu w taki sposób, aby każdy mógł mieć do niego dostęp w miejscu i w czasie przez siebie wybranym.

Przed zakończeniem postępowania zainicjowanego wnioskiem o ponowne rozpatrzenie sprawy umożliwiono wszystkim uczestnikom postępowania wypowiedzenie się co do zebranych dowodów i materiałów oraz zgłoszonych żądań.

Swoje stanowisko w piśmie z dnia 7 lutego 2023 r. przedstawiła Polska Izba Komunikacji Elektronicznej, która podniosła jedynie, że SAIW CP wniosło w rzeczywistości, we wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy, o cofnięcie zezwolenia w zakresie pól eksploatacji: wprowadzanie do pamięci komputera, publiczne wykonanie, publiczne odtwarzanie, wystawianie, wyświetlanie, nadawanie oraz reemitowanie. W tym zakresie, w ocenie PIKE, wniosek SAIW CP zasługuje na uwzględnienie.

SAIW CP w piśmie z dnia 21 lutego 2023 r. wniosło o dopuszczenie dowodu:

- na okoliczność zawarcia w dniu 24 października 2022 r. nowej umowy o reprezentacji z belgijską organizacją zbiorowego zarządzania Reprobel (Reprobel CV/SC) oraz treści tej umowy i jej wykonywania przez SAIW CP, m.in. przez przekazanie repertuaru wydawniczego za granicę oraz przez inkasowanie środków

- z tytułu licencjonowania polskiego repertuaru wydawniczego w Belgii na polach eksploatacji objętych tą umową, w szczególności na polu eksploatacji publicznie udostępnianie utworu w taki sposób, aby każdy mógł mieć do niego dostęp w miejscu i w czasie przez siebie wybranym,
- na okoliczność przyjęcia przez Walne Zebranie Członków SAIW CP w dniu 21 czerwca 2022 r. *Regulaminu repartycji zagranicznych wynagrodzeń licencyjnych Stowarzyszenia Autorów i Wydawców Copyright Polska*, i jego treści.

Minister Kultury i Dziedzictwa Narodowego stwierdza, iż zawarcie w roku 2022 r. przez SAIW CP nowej umowy o reprezentacji z belgijską organizacją zbiorowego zarządzania Reprobel oraz przyjęcie regulaminu repartycji zagranicznych wynagrodzeń licencyjnych nie ma znaczenia dla sprawy, a zgromadzony materiał dowodowy jest wystarczający i świadczy o niezawarcie przez SAIWP CP umów z użytkownikami na eksploatację praw autorskich na polach eksploatacji, na których zezwolenie zostało cofnięte. Zawarcie dopiero w 2022 r. jednej umowy o reprezentacji z belgijską organizacją zbiorowego zarządzania, na podstawie której zostały zainkasowane środki z licencjonowania polskiego repertuaru na polach eksploatacji objętych umową o zbiorowe zarządzanie, może świadczyć co najwyżej o wykonywaniu zbiorowego zarządzania (rozpoczęciu wykonywania zbiorowego zarządzania) na danym polu eksploatacji w niewielkiej skali. Powyższe uzasadnia cofnięcie zezwolenia na spornych polach eksploatacji.

W związku z powyższymi okolicznościami i ustaleniami uznano, że skarżona decyzja nie została wydana z naruszeniem przepisów prawa procesowego i materialnego, a tym bardziej z rażącym naruszeniem tych przepisów.

Mając powyższe na uwadze orzeczono jak w sentencji.

Decyzja niniejsza jest ostateczna w administracyjnym toku instancji.

z up. Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego¹

Jarosław Sellin

Pouczenie:

Na podstawie art. 52 i 53 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz. U. z 2023 r., poz. 259) strona/uczestnik może wnieść skargę na niniejszą decyzję – za pośrednictwem Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego – do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie przy ul. Jasnej 2/4 w terminie 30 dni od dnia jej doręczenia.

Otrzymują:

- 1) r. pr. Aleksandra Burba, pełnomocnik Stowarzyszenia Autorów i wydawców Copyright Polska, adres j. w.,
- 2) r. pr. Wojciech Szymczak, pełnomocnik Polskiej Izby Komunikacji Elektronicznej, Kancelaria Prawna Media, ul. Strzelecka 27/7, 61-846 Poznań,
- 3) Stowarzyszenie Dziennikarzy i Wydawców REPREPOL, adres j. w.,
- 4) A/a x 2.

---

¹ Na podstawie § 2 ust. 2 pkt 13 zarządzenia Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 25 kwietnia 2023 r. w sprawie podziału czynności pomiędzy ministra, sekretarza stanu, podsekretarza stanu i dyrektora generalnego w Ministerstwie Kultury i Dziedzictwa Narodowego (Dz. Urz. MKiDN poz. 29); <https://bip.mkidn.gov.pl/pages/dzienniki-urzedowe/dzienniki-urzedowe-mkidn/dziennik-urzedowy-2022.php>